

ደያስፖራ የልማት አንዱ ኃይል ነው።

"የኢ.ፌ.ዲ.ሪ የደያስፖራ ፖሊሲ ዓላማ በውጭ አገር የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ትውልደ ኢትዮጵያዊ ከትውልድ አገር ጋር ያለውን ትስስር በማጠናከር በአገሩ ልማት፣ ሰላምና ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ግንባታ ጠንካራ ተሳታፊ ሆኖ ራሱን ጠቅሞ ትውልድ አገሩንም በመጥቀም በጋራ ለማደግ የሚያስችል አመቺ ሁኔታ መፍጠርና በውጭ የሚኖሩ ኢትዮጵያውያንን መብትና ጥቅም ማስከበር ነው።"

ከኢ.ፌ.ዲ.ሪ የደያስፖራ ፖሊሲ የተወሰደ

Printed by Master Printing Press P.L.C.

በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር የደያስፖራ ተሳትፎ ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት ጅኔራል የሚዘጋጅ ሚያዝያ 2006 ዓ.ም.

በአስገብኝነት፣ በጉዞ ወኪልነትና በሳፋሪ አገልግሎት የንግድ ሥራ መስማራት የሚፈልጉ ባለሀብቶች ማሟላት የሚገባቸው የብቃት ማረጋገጫ መስፈርት፣

በውጭ አገር ቆይተው ጠቅልለው የሚመለሱ የደያስፖራ አባላት የሚያስገቧቸው አቃዎች የጉምሩክ ሰነድናት አፈጻጸም፣

የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት ከጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ነፃ ስለሚያስገቧቸው ዕቃዎች፣

ዳያስፖራ ኢንፎርመር

Diaspora Informer

በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር የዳያስፖራ ተሳትፎ ጉዳዮች
ዳይሬክቶሬት ጀኔራል የሚዘጋጅ

ሚያዝያ 2006 ዓ.ም

ማውጫ

በአስገብኝነት፣ በአስገብኝነትና በጉዞ ወኪልነት ወይም በአስገብኝነትና በሳፋሪ አገልግሎት የንግድ ሥራ መስማራት የሚፈልጉ ባለሀብቶች በቅድሚያ ማሟላት የሚገባቸው የብቃት ማረጋገጫ መስፈርቶች 3

ወደ ሀገር ቤት የሚገቡ የግል መገልገያ እቃዎች የጉምሩክ ስነስርዓት በተመለከተ በዳያስፖራ መታወቅ ስለሚገቡ ጉዳዮች የተዘጋጀ መረጃ 7

የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት ከጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ነፃ ወደ አገር ቤት የሚያስገቧቸውን ዕቃዎች በተመለከተ ተዘጋጅ መመሪያ 15

በአስገብኝነት፣ በአስገብኝነትና በጉዞ ወኪልነት ወይም በአስገብኝነትና በሳፋሪ አገልግሎት የንግድ ሥራ መስማራት የሚፈልጉ ባለሀብቶች በቅድሚያ ማሟላት የሚገባቸው የብቃት ማረጋገጫ መስፈርቶች

I የማስገብኝነት አገልግሎት

1. ፈቃድን በተመለከተ

- 1.1 አግባብ ካለው የመንግስት አካል በማስገብኝነት አገልግሎት የተሰጠ የኢንቨስትመንት ፈቃድ ሊኖረው ይገባል።
- 1.2 አግባብ ካለው የመንግስት አካል የተሰጠ የንግድ ምዝገባ የምስክር ወረቀት ሊኖረው ይገባል።

2. ተሽከርካሪን በተመለከተ

- 2.1 ቢያንስ አንድ ከ10-12 መቀመጫ ያለው ሚኒቫስ ወይም አንድ 8 መቀመጫ ያለው የመስክ ተሽከርካሪ (4WD Station Wagon) ወይም አንድ ከ12-45 መቀመጫ ያለው መካከለኛ አውቶብስ ወይም አንድ ቢያንስ 45 መቀመጫ ያለው ትልቅ አውቶብስ ሊኖረው ይገባል።
- 2.2 ተሽከርካሪው ከተመረተ ከአምስት አመት በላይ ያልበለጠው መሆን ይገባዋል።
- 2.3 ተሽከርካሪው አጠቃላይ ኢንሹራንስ (Comprehensive Insurance) የተገባለት መሆን ይገባዋል።
- 2.4 ተሽከርካሪው በመንገድ ትራንስፖርት ባለሥልጣን ወቅታዊ እድሳት የተደረገለት መሆን አለበት።
- 2.5 ለተሽከርካሪው የባለቤትነት መታወቂያ ደብተር/ሊብሬ/ ለማስገብኝነት አገልግሎት የተሰጠ መሆኑን ማመልከት አለበት።
- 2.6 በተሽከርካሪው በሮች ላይ የድርጅቱ ዓርማ በሁለት ወገን መለጠፍ ይኖርበታል።

3. ተሽከርካሪ የተሳፋሪውን ደህንነት ለመጠበቅ ሊያሟላ የሚገባቸው መስፈርቶች፤

- 3.1 የተሳፋሪ የደህንነት ቀበቶዎች በአግባቡ የሚሰሩ መሆን አለባቸው፤
- 3.2 ወቅታዊ እድሳት የተደረገለት የእሳት አደጋ ማጥፊያ መሳሪያ የተገጠመለት መሆን አለበት፤
- 3.3 ቢያንስ ሁለት ቅያሬ ጎማዎች ሊኖሩት ይገባል፤
- 3.4 በሮቹና መስኮቶቹ በሚገባ የሚከፈቱና የሚዘጉ መሆን ይገባቸዋል፤
- 3.5 የድንገተኛ አደጋ መከላከያ ሣጥን ከነሙሉ መገልገያ ቁሳቁሶች (First aid kit) ሊኖሩት ይገባል፤
- 3.6 የጎማ ማንሻ ከነሙሉ መገልገያዎቹ ሊኖሩት ይገባል።

4. የሰው ሀይልን በተመለከተ

- 4.1 ባለሀብቱ ወይም የአስገብቶች ድርጅቱ ሥራ አስኪያጅ በቱሪዝም መስክ (Tour Guide, Tour Operation, Tourism Management) ከታወቀ የቱሪዝም ማሰልጠኛ ተቋም አግባብ ያለው ዲፕሎማ ወይም ዲግሪ ሊኖረው ይገባል።
- 4.2 ባለሀብቱ ወይም የአስገብቶች ድርጅቱ ሥራ አስኪያጅ ከላይ በ4.1 በተመለከተው የትምህርት ዘርፎች የሰለጠነ ካልሆነ ከላይ በተመለከተው መሠረት የሰለጠነ ባለሙያ ስለመቀጠሩ ማስረጃ ማቅረብ አለበት፤

5. የድርጅቱን ቢሮ ወይም ጽ/ቤት በተመለከተ

- 5.1 ድርጅቱ በግልፅ የሚታወቅ ቢሮ ወይም ፅ/ቤት ሊኖረው ይገባል።
- 5.2 ድርጅቱ ቢሮው የኪራይ ከሆነ በሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ ፅ/ቤት የፀደቀ፣ ወይም የመንግስት ቤቶች ኤጀንሲ የቤት ኪራይ ውል ማስረጃ ወይም ቢሮው የግል ይዞታ ከሆነ ከሚመለከተው የመንግስት አካል የይዞታ ማረጋገጫ ማስረጃ ማቅረብ አለበት፤

6. የቢሮ መገልገያ ቁሳቁሶችን እና የመገናኛ መሳሪያዎችን አደረጃጀት በተመለከተ

- 6.1 ቢያንስ አንድ ኮምፒውተር ከነኝሪንተር ያለው ፤
- 6.2 ቢያንስ አንድ ቀጥታ የመስመር ወይም ሽቦ አልባ ስልክ (Wireless telephone)፣ ፖስታ ሣጥን ቁጥር፣ ፋክስ፣ የኢ-ሜይል አድራሻ እና የድረ ገጽ (ዌብ ሣይት) ያለው፤
- 6.3 የጽሕፈት ጠረጴዛ፣ ወንበር፣ ፋይሊንግ ካቢኔት የመሳሰሉት ሊኖረው ይገባል።
- 6.4 ቢያንስ ሁለት የእንግዳ መቀመጫ ወንበሮች መኖር አለበት፤

7. የካምፕ ዕቃዎችን በተመለከተ

- 7.1 ቢያንስ እያንዳንዳቸው ሁለት ሰዎችን ሊይዙ የሚችሉ 6 የመኝታ ድንኳኖች
- 7.2 ታጣሬ ወንበሮችና ጠረጴዛዎች ፤
- 7.3 ታጣሬ አልጋዎች፣ ፍራሾችና ምንጣፎች፤
- 7.4 የጠረጴዛ ጨርቅ ልብሶች፤
- 7.5 የምግብ ማብሰያ፣ ማቅረቢያና መመገቢያ ቁሳቁሶች፤
- 7.6 ምግብ ማብሰያ ምድጃ፤
- 7.7 አንድ የሻወር ድንኳን (Shower kit) ፤
- 7.8 ተንቀሳቃሽ ማቀዝቀዣና የበረዶ መያዣ ጀግ/ ፤
- 7.9 አንድ ተንቀሳቃሽ ጅኔሬተር
- 7.10 አንድ የእጅ ባትሪ
- 7.11 አንድ አካፋና አንድ ዶማ
- 7.12 የእሳት አደጋ መከላከያ መሳሪያ እንዲሁም የመጀመሪያ ደረጃ ሕክምና

መስጫ ሣጥን በውስጡ ጥጥ፣ ፋሻ፣ ንላስተር፣ መቀስ አዮዲን ወይም አልኮል ሊኖሩት ይገባዋል ።

8. ጥቅል የጉዞና የጉብኝት ንግግራሞችን በተመለከተ

8.1 ቢያንስ የዋና ዋና መድረሻዎችን የጉዞ ንግግራሞች(Itineraries) የሚያሳይ ዕሁፍ / (Brochure)፣

8.2 ቢያንስ በአንድ የውጭ አገር ቋንቋ የተዘጋጁ የንግግሮችን ማቴሪያሎች/ ሕትመቶች ወይም ሲዲዎች፣

9. መስፈርቱን ስለማሻሻል

I. ባህልና ቱሪዝም ሚኒስቴር አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ከላይ የተጠቀሰው መስፈርት ሊያሻሽለው ይችላል፣

II. አስገብኝነትና የጉዞ ውክልና አገልግሎትን በተመለከተ ከላይ የተጠቀሰው መስፈርት እንደተጠበቀ ሆኖ አግባብ ካለው መንግስታዊ ተቋም የጉዞ ውክልና የብቃት ማረጋገጫ ያለው መሆን አለበት።

III. አስገብኝነትና የየሣፋሪ አገልግሎትን በተመለከተ ከላይ የተጠቀሰው መስፈርት እንደተጠበቀ ሆኖ አግባብ ካለው መንግስታዊ ተቋም የአሳዳኝነት ፈቃድ ያለው መሆን አለበት፣

ከላይ የተመለከተውን መስፈርት ያሟላ አስገብኝ ድርጅት በአስገብኝነት ኢንሸስትመንት መስክ የተፈቀዱ ተሽከርካሪዎችን ከቀረጥና ታክስ ነጻ ወደ ሀገር የማስገባት መብት ያለው ሲሆን ጥያቄውን ለባህልና ቱሪዝም ሚኒስቴር አቅርቦ መስፈርቱን ስለማሟላቱ ተረጋግጦ ለኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን የድጋፍ ደብዳቤ ተጽፎለት የመብቱ ተጠቃሚ ይሆናል።

ወደ ሀገር ቤት የሚገቡ የግል መገልገያ እቃዎች የጉምሩክ ስነስርዓት በተመለከተ በዲያስፖራ መታወቅ ስለሚገቡ ጉዳዮች የተዘጋጀ መረጃ

1. በውጭ ሀገር የምኖር ኢትዮጵያዊ ወይም ትውልደ ኢትዮጵያዊ ነኝ፤ በሀገሪ ለምኖር ጓዜን ጠቅልዬ ስመለስ ይገዬው እንድገባ የሚፈቀድልኝ የግል እና የቤት መገልገያ ዕቃ ዓይነት ምንድን ነው? መጠኑስ?

መልስ: ተያይዞ በቀረበው ሠንጠረዥ ከተመለከቱት ዕቃዎች ከእያንዳንዳቸው አንድ ወይም እንደዕቃው ባህሪ በቤት አንድ(one in a set) ብቻ ቀረጥና ታክስ ከፍለው ማስገባት ይችላሉ (ሠንጠረዥ አንድን ይመልከቱ)

ሠንጠረዥ 1.

የግልና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎች ዝርዝር

ተ.ቁ	የዕቃው ዓይነት	መለኪያ	የአንዱ CIF ዋጋ (USD)	የታሪፍ ቁጥር	መግለጫ
	የሳሎን/የመኝታ ቤት ዕቃዎች				
1.	ቁም ሳጥን	በቁጥር	131.00	94036000	
2.	ኮንትሮል ብሬ	“	131.00	94036000	
3.	አልጋ	“	99.00	94035000	
4.	ድራሲንግ ቴብል	“	50.00	94035000	
5.	የሳሎን ጠረጴዛ	“	64.00	94036000	
6.	ወንበር	“	13.00	94038000	
7.	አረቢያን መጅሊስ	“	6.00	94018000	
8.	ሶፋ የሌዘር	በቁጥር	50.00	94018000	
	ሶፋ የጨርቅ	በቁጥር	47.00	94018000	
9.	ስፕሪንግ ፍራሽ	“	47.00	94049000	
10.	የመዕሰፍት መደርደሪያ ሼልፍ	“	69.00	94036000	
11.	የመጠጥ ዕቃ ማመላለሻ ጋሪ	“	23.00	94038000	
12.	አየር ማስወጫና ሽታ መከላከያ (ፋን)	“	57.00	84148000	

13.	ወንበር የመናፈሻ	“	9.00	94035000	
14.	አልጋ የመናፈሻ	“	15.00	94035000	
15.	ድንኳን የመናፈሻ	“	27.00	63062100	
16.	ቲቪ ራክ	“	37.00	94038000	
17.	ምንጣፍ ሴንቲክ >3X4mt	በካ.ሜትር	1.60	57019000	
	ምንጣፍ ጆንያ ስራ >3X4mt	“	1.00	57019000	
የወጥ ቤት ዕቃዎች					
18.	የጋዝ ምድጃ ባለ 2 መጣጃ	በቁጥር	23.00	73211100	
	የጋዝ ምድጃ ባለ 4 መጣጃ	“	64.00	73211100	
	የጋዝ ምድጃ ባለ 5 መጣጃ	“	80.00	73211100	
19.	የወጥ ቤት ዕቃ ማጠቢያ ስንክ	“	69.00	73249000	
20.	የአትክልት (የምግብ) መፍጫ ፕሮሰሰር	“	25.00	85094000	
21.	የጋዝ ስለጊደር ትልቁ	“	30.00	73110000	
22.	ኦቭን(oven)	“	61.00	85165000	
የባሻ ቤት ዕቃዎች					
23.	የውሃ ማሞቂያ ግርግዳ ላይ ተሰጣፊ	በቁጥር	25.00	85161000	
24.	የፀጉር መታጠቢያ ገንዳ	“	46.00	39269090	
25.	የባሻ ገንዳ	“	419.00	69109000	
26.	የመፀዳጃ መቀመጫ ገንዳ	“	31.00	69109000	
የስፖርት ዕቃዎች					
27.	የአዋቂ ብስክሌት	በቁጥር	50.00	87120000	
28.	በኤሌክትሪክ የሚሰሩ መፍጫ	በቁጥር	462.00	95069100	
29.	በኤሌክትሪክ የሚሰሩ ብስክሌት	“	289.00	9506900	
30.	የጠረጴዛ ቱኒስ መጫወቻ ባሴት	በሴት	246.00	95064000	

	የሙዚቃ መሳሪያ				
31.	ፒያኖ ባለ እግር ለቤት ውስጥ አገልግሎት	በቁጥር	1222.00	92011011	
32.	የሙዚቃ ኪቦርድ መጫወቻ	“	119.00	42030000	
33.	ጊታር	“	32.00	92021000	
	ካሜራ				
34.	ቪዲዮ ካሜራ መካከለኛ	በቁጥር	330.00	85244000	
	ቪዲዮ ካሜራ NVM9500em	በቁጥር	330.00	85244000	
	ቪዲዮ ካሜራ ትንሹ	“	280.00	85244000	
ኤሌክትሮኒክስ					
35.	ቲቪ ከደክ ጋር 21 ኢንች	በቁጥር	179.00	85281200	
36.	ደብል ደክ	“	223.00	85199300	
37.	ደክ ኖርማል	“	101.00	85211000	
	ቪ.ሲ.ዲ		145.00	85279020	
	ዲቪዲ		156.00	“	
38.	ደስክ ቶፕ ኮምፒውተር	“	565.00	84714900	
39.	ላፕቶፕ ኮምፒውተር	“	999.00	48713000	
40.	ፕሪንተር ኖርማል	“	159.00	84714900	
41.	ፍሪጅ CFC Free/CFC Based	በሊትር	0.72	84182110 84182190	
42.	የዕቃ ማጠቢያ ማሽን	በኪሎ	36.00	84221100	
43.	የልብስ ማጠቢያ ማሽን	“	36.00	84512100	
44.	ቫኪዩም ክለነር	በቁጥር	23.00	85091000	
45.	የቴፕ ስቲክር	በቁጥር	15.00	85182900	
46.	የመኪና ቴክ ክሊንግ	“	30.00	85203300	
47.	ፋክስ	“	447.00	85172100	
48.	የፀጉር ካሰክ	“	60.00	85162100	
49.	የፀጉር ስቲም	“	60.00	85163300	
50.	4 in one fax, printer, copier & scanner	“	740.00	84716000	

51.	ስነነር	“	75.00	84719000	
52.	የተለያዩ ድራል 500 ዋት	“	32.00	85081000	
53.	ቲቪ (አንዱን)				
	ባለ 14 ኢንች	በቁጥር	63.00	85281200	
	ባለ20 ኢንች	“	125.00	“	
	ባለ21 ኢንች	“	170.00	“	
	ባለ25 ኢንች	“	350.00	“	
	ባለ 29 ኢንች	“	735.00	“	
	ባለ 34 ኢንች	“	862.00	“	
	ባለ 36 ኢንች	“	912.00	“	
	ባለ 43 ኢንች	“	1089.00	“	
	ባለ 50 ኢንች	“	1267.00	“	
54.	ሲዲ ማጫወቻ	“			
	ባለ 1 ባለ ሁለት ካሴት ማጫወቻ	በቁጥር	85.00	85279030	
	ባለ 3 ባለ ሁለት ካሴት ማጫወቻ	“	108.00	85279030	
	ባለ 5 ባለ ሁለት ካሴት ማጫወቻ	“	123.00	85279030	
	ባለ 9 ባለ ሁለት ካሴት ማጫወቻ	“	221.00	85279030	
	ልዩ ልዩ				
55.	የሳር ማጨጃ አነስተኛ መኪና	በቁጥር	88.00	84331900	
56.	ጀነሬተር ባለ 4 ኪሎ ዋት	“	190.00	84051000	
57.	ሀንድ ቱልስ ሴት አነስተኛ	በሴት	82.00	82059000	
58.	ሳተላይት ዲሽ	በቁጥር	410.00	85291000	
	ዲሽ ሳህን	“	185	“	
	ሪስቨርና	“	205	“	
	ኤልኤንቢ	“	20	“	
59.	የልብስ ስፊት መኪና ከነ ዲናሞ	“	144.00	84521000	

60.	የመኪና ጎማ ከነችርኬው	በቁጥር	27.00	40111000	
61.	ጀልባ እስከ 5 ሰው መያዝ የሚችል	“	1356.00	89011010	
62.	ለግል መገልገያ ለሆነ የመኪና መለዋወጫ ሀገር ውስጥ አለመኖሩ ማረጋገጫ ከብቸኛ አስመጪ ካም ፓኒው የተሰጠበት እና የባለቤትነት ማረጋገጫ የሚቀርብበት				

2. የግልና የቤት መገልገያ እቃዎቹን ወደ ሀገራዊ ለማስገባት ማሟላት ያለብኝ የሰነድ ማስረጃ ምንድን ነው?

መልስ በነበሩበት ሀገር ከሚገኘው የኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቆንሰላ የተሰጠዎትን የሰነድ ማስረጃ በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር የሰነድ ማረጋገጫ ክፍል በማረጋገጥ ለኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ማቅረብ፤

3. ለግል መገልገያ የሚውል የቤት አውቶሞቢል ወደ ሀገራዊ ማስገባት እችላለሁ?

መልስ አምስት ዓመትና ከዚያ በላይ በውጭ ሀገር ቆይተው የተመለሱ ኢትዮጵያዊ ወይም ትውልደ ኢትዮጵያዊ ከሆኑ በቀረጥና ታክስ ክፍያ አንድ የቤት አውቶሞቢል ወደ ሀገርዎ ማስገባት ይችላሉ። ቀረጥና ታክስ በመክፈል ተሽከርካሪ /የቤት አውቶሞቢል ብቻ/ ወደ አገር ውስጥ ማስገባት የሚችሉ ተመላሽ ኢትዮጵያዊያንና ትውልድ ኢትዮጵያዊያን አምስት ዓመት እና ከዚያ በላይ ለሆነ ጊዜ በውጭ አገር ቆይተው ጠቅልለው የሚመለሱ ብቻ ናቸው፤

4. በኢትዮጵያ ኢንቨስት ማድረግ እፈልጋለሁ፤ የግልና የቤት መገልገያ ዕቃዎቹን ከቀረጥ ነፃ ማስገባት እችላለሁ?

መልስ በኢትዮጵያ ከብር 5 ሚሊዮን ያላነሰ ኢንቨስት የሚያደርጉ ከሆነ ጠቅላላ ዋጋቸው ከ10 ሺ የአሜሪካን ዶላር የማይበልጡ የግልና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎችን በቀረጥ ነጻ ወደ ኢትዮጵያ ማስገባት ይችላሉ። የሚያስገቡት እቃ አይነት ተያይዞ በቀረበው ሠንጠረዥ የተመለከተ

ሲሆን ከእነዚህ ዕቃዎች በነጠላ አንድ ወይም እንደዕቃው ባህሪ በሴት አንድ(one set) ብቻ ማስገባት ይችላሉ። የዚህ መብት ተጠቃሚ ለመሆን ከኢንቨስትመንት ኤጀንሲ የተሰጠውን ማሰሪጃ ለኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ማቅረብ ይጠበቅበታል።

5. ወደ ሀገር ያስገባሁት እቃ በጉምሩክ ይፈተሻል?

መልስ ወደ ሀገር ያስገቡትን እቃ የሚያሳይ ዝርዝር እንዳቀረቡ እቃዎት ይፈተሻል። በተፈቀደለዎ ከይነትና መጠን መሰረት የግል መገልገያ እቃ ወደ ሀገርዎ ያስገቡ ለመሆንም ለማረጋገጥ ወይም በአይነትም ሆነ በመጠን ያልተፈቀደለዎትን እቃ ወይም የንግድ መጠን የአለው እቃ ወይም በህግ የተከለከለ ወይም ገደብ የተጣለበት እቃ ያልያዙ ለመሆንም ለማረጋገጥ ሲባል ፍተሻ ይካሄዳል። በመሆኑም በተፈቀደለዎ መጠን እና አይነት እቃ ለመያዝም የሚጠራጠሩ ወይም ወደ ሀገር ያስገቡትን እቃ አይነትና መጠን በትክክል የማያውቁ ከሆነ ይህንኑ ፍተሻ ከመካሄዱ አስቀድሞ ለጉምሩክ ማሳወቅ ይጠበቅበታል።

5.1. የንግድ መጠን እና ባህሪ ያለው እቃ ምንድን ነው?

መልስ 'የንግድ መጠን እና ባህሪ ያለው እቃ' ከግል ወይም ከቤተሰብ ፍጆታ በላይ የሆነ እና በሽያጭ ወይም በሌላ በማናቸውም መንገድ ጥቅም ላይ በመዋል ትርፍ ሊያስገኝ የሚችል እቃ ነው። የንግድ መጠን እና ባህሪ ያለው እቃ ወደ ሀገር ማስገባት በህግ የተከለከለ ሲሆን ህጉን ተላልፎው ቢገኝ አስተዳደራዊ እርምጃ ይወሰድበዎታል። በሚወሰደው እርምጃ መሰረት በእቃው ላይ የሚከፈለውን ቀረጥና ታክስ በሁለት አጥፍ ይከፍላሉ።

5.2. ገደብ የተደረገበት እቃ ምንድን ነው?

መልስ በጉምሩክ አዋጅ ቁ. 622/2001 መሰረት ገደብ የተደረገበት እቃ ማለት “ ...ስልጣን ባለው አካል በተሰጠ ፈቃድ ካልሆነ በስተቀር ወደ ሀገር እንዳይገባ ወይም ከሀገር እንዳይወጣ ወይም እንዳይተላለፍ ገደብ የተደረገበት እቃ ነው” ገደብ የተደረገው በተለያዩ የግብርና እና የኢንዱስትሪ ምርቶች ላይ ነው። ገደብ ከተደረገባቸው ከእነዚህ ምርቶች መካከል በህይወት ያሉ እንሰሳት፣ ስጋ፣ የወተት ተዋጽኦ፣ አሳና የአሳ

ውጤቶች፣ የከበሩ ማእድናት ወዘተ የሚሉት ይገኙበታል። በእነዚህ እና በሌሎችም የግብርና እና የኢንዱስትሪ ምርቶች ላይ ገደብ እንዲጣል ካደረጉ ተቋማት መካከል ማዕድን ሚኒስቴር፣ ግብርና ሚኒስቴር፣ የዱር እንሰሳት ጥበቃ ባለስልጣን፣ የኢትዮጵያ ቅርስ ባለስልጣን፣ የኢትዮጵያ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር እና ሌሎችም ይገኙበታል። ለምሳሌ የህብረተሰቡን ደህንነትና ጤንነት ለመጠበቅ ሲባል በህይወት ያሉ እንሰሳት ወደ ሀገር እንዳይገቡ ወይም ከሀገር እንዳይወጡ ግብርና ሚኒስቴር ገደብ ያደረገ ሲሆን የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን በግብርና ሚኒስቴር እና በሌሎችም ተቋማት የተጣለውን ገደብ የማስፈጸም ተግባር ያከናውናል።

ስለዚህ ገደብ የተደረገበትን እቃ ወደ አገር ካስገቡ ገደቡን ከሚያስከብረው መስሪያ ቤት የተሰጠውን ፈቃድ ለጉምሩክ እንዲያቀርቡ ይገደዳሉ። ገደቡን ከሚያስከብረው መስሪያ ቤት ፈቃድ ይዘው እስኪመጡ እቃው በጉምሩክ ጥበቃና ቁጥጥር ስር ይቆያል። ገደብ አስከባሪው መስሪያ ቤት የሚሰጠው ፈቃድ በ30 ቀናት ውስጥ ለጉምሩክ ካልቀረበ እቃው ወደ ሀገር እንዳይገባ ወይም ወደ መጣበት ሀገር እንዲመለስ ይደረጋል። ገደብ የተደረገበት እቃ ወደ መጣበት ሀገር እንዲመለስ በጉምሩክ ከተገለጸበት ቀን ጀምሮ በ30 ቀናት ውስጥ ከሀገር ካልወጣ እንደተተወ Abandoned እቃ ይቆጠራል።

5.3. ወደ ሀገር እንዳይገባ የተከለከለ እቃ ምንድን ነው?

መልስ የተከለከለ እቃ ማለት በህግ ወይም ኢትዮጵያ ባጸደቀቻቸው አለም አቀፍ ስምምነቶች መሰረት ወደ አገር እንዳይገባ ወይም ከሀገር እንዳይወጣ ወይም እንዳይተላለፍ የተከለከለ እቃ ነው። ከተከለከሉት እቃዎች መካከል ኦፕየም(opium)፣ ጸያፍ ወይም ለመልካም ስነ ምግባር መሸርሸር ምክንያት የሚሆኑ ጽ-ህፎች፣ ምስሎች፣ ስእላዊ መግለጫዎች፣ ፖስተሮች፣ ፊልሞች፣ ወይም ሌሎች ተመሳሳይ ነገሮች፣ የናርኮቲክ እጾች እና የሳይኮትሮፒክ ንጥረ ነገሮች፣ የዝሆን ጥርስ እና ከዝሆን ጥርስ የተሰሩ ጌጣጌጦች የሚገኙበት ሲሆን የተከለከሉ እቃዎች ይዞ የተገኘ መንገደኛ እስከ መታሰር የሚያደርስ ቅጣት ሊያጋጥመው ይችላል።

ማጣቀሻ/reference/

1. የግልና የቤት ውስጥ መገልገያ ዕቃዎችን ከቀረጥ ነጻ ለማስገባት ተሰጥቶ የነበረውን መብት የሚገድብ ሚያዚያ 8/2001 በቁጥር 1.6/5/1 የወጣ ሰርኩላር፤
2. ተመላሽ ኢትዮጵያውያን ወደ አገር ውስጥ የሚያስገቧቸው እቃዎች የጉምሩክ ስነ ስርአት አፈጻጸም መመሪያ፣ግንቦት 17/2004 ከወጪ እና ሌሎች እቃዎች ማስተናገጃ ቅጽ/ቤት የተላከ
3. የግል ተሽከርካሪዎች በልዩ መብት በቀረጥና ታክስ ነጻ ወይም በቀረጥና ታክስ ክፍያ ወደ ሀገር ስለሚገቡበት ሁኔታ የተሰጠው መብት ስለመሻሻሉ የወጣ መመሪያ ቁጥር 36/98
4. ክልከላና ገደብ የተደረገባቸው እቃዎች የስራ መመሪያ፣ ቁጥር ሕ/ጥ/ም/040/2001 ቀን22/07/2001
5. ያለውጪ ምንዛሪ ክፍያ ወደ ሀገር ውስጥ ስለሚገቡ እቃዎች የወጣውን ደንብ ለማስፈጸም የወጣ መመሪያ ቁጥር 66/2004

የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት ከጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ነጻ ወደ አገር ቤት የሚያስገቧቸውን ዕቃዎች በተመለከተ የተዘጋጀ መመሪያ

1. መግቢያ

ለበጎ አድራጎት ስራ ጉዳይ የሚውሉ እቃዎች ከጉምሩክ ቀረጥ እና ታክስ ነጻ ወደ አገር ውስጥ የሚገቡበትን ሁኔታ መንግስት አመቻችቷል። መንግስት በሰጠው መብት ተጠቅመው የበጎ አድራጎት እቃዎችን ወደ ሀገራችን ማስገባት የሚችሉት በሀገራችን የሚገኙ የበጎ አድራጎት ድርጅቶች እና ማህበራት ናቸው። የበጎ አድራጎት ድርጅት ለሀዘብ ጥቅም የሚሰጥ ለበጎ አድራጎት አላማ ብቻ የተቋቋመና በበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት ኤጀንሲ የተመዘገበ ድርጅት ሲሆን የበጎ አድራጎት ማህበር ማለት በበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት ኤጀንሲ የተመዘገበ ሆኖ አላማው ትርፍ ለማግኘት ያልሆነ የአባላቱን መብትና ጥቅም ለማስጠበቅ እና ተመሳሳይ ህጋዊ አላማዎችን ለማከናወን እንዲሁም ተመሳሳይ አላማ ካላቸው ተቋማት ጋር ለመተባበር በአባላቱ ስምምነት የተመሠረተ የሰዎች ስብስብ ማህበር ነው።

2. የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት ወደ ሀገር ቤት ከቀረጥና ታክስ ነጻ የሚያስገቡባቸው እቃዎች

የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት የሚከተሉትን እቃዎች ከጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ነጻ እንዲያስገቡ ይፈቀዳቸዋል። እነሱም ተሽከርካሪዎች፣ የልማት ዕቃዎችና መሣሪያዎች ሲሆኑ መለዋወጫዎችን ይጨምራል። የልማት ዕቃዎችና መሣሪያዎች ማለት አንድን የልማት ፕሮጀክት ለማስፈጸም ወይም ተግባራዊ ለማድረግ የሚያገለግሉ ቋሚ መሣሪያዎች፣ ዕቃዎችና መለዋወጫዎች(accessories) ሲሆኑ አላቂ ዕቃዎችን፣ የፍጆታ ዕቃዎችን፣ የቢሮ መገልገያዎችን፣ የቤት የግንባታ ዕቃዎችን፣ የኤሌክትሮኒክስ እና የኦዲዮቪዥኖቻል መሣሪያዎችን አይጨምርም። ሆኖም ስትሞህርት መርዳኝት የሚያገለግሉትን እንደ ሶቨርሃይ ፕሮጀክተር (over head projector)፣ ስላይድ ፕሮጀክተር(slide projector)ኮምፕዩተር፣ፕሪንተር ሶፍትዌር(Printer software) የማባዛ መሣሪያዎችን ያካትታል። የበጎ አድራጎት ድርጅቶች እና ማህበራት የልማት ዕቃዎችና መሣሪያዎችን ከጉምሩክ ቀረጥ እና ታክስ ነጻ እንዲያስገቡ ባለሥልጣኑ ከመፍቀዱ አስቀድሞ የሚቀርቡለትን ጥያቄዎች ለፕሮጀክቱ ያላቸውን አግባብነት ይገመግማል። እንዲሁም ከዚህ በታች በሰንጠረዥ የተመለከቱትን ሰነዶች አጣርቶ አግባብ ያላቸውን የልማት ዕቃዎችና መሣሪያዎች የጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ሳይከፈልባቸው ወደ ሀገር ውስጥ እንዲገቡ ይፈቅዳል። ነገር ግን እቃው ፕሮጀክት ፕሮፖዛሉ ላይ

ያልተገለጸ እና ከሊጋሾች በበጎ አድራጎት መልክ በተጨማሪ የተገኘ ከሆነ ተገቢ የጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ተከፍሎብት እንዲገባ ይፈቅዳል። የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት እቃዎችን በቀረጥና ታክስ ነጻ ወደ ሀገር ለማስገባት የሚከተሉትን ሰነዶች ለኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣንን ማቅረብ አለባቸው።

3. የቀረጥ እና ታክስ ነጻ መብት ተጠቃሚ ለመሆን በበጎ አድራጎት ድርጅቶች እና ማህበራት ሊሟሉ የሚገቡ ሰነዶች

ሠንጠረዥ.2

ተ.ቀ.	ሊሟሉ የሚገቡ ሰነዶች ዝርዝር	በጎ አድራጎት ድርጅቶች ሊያሟሉት የሚገባ ሰነድ ዝርዝር	ማህበራት ሊያሟሉት የሚገባ ሰነድ ዝርዝር
1	ፕሮጀክቱ በፌደራል መንግስት ወይም በክልል መስተዳደር መ/ቤት የፀደቀ ስለመሆኑ ከመንግስት መ/ቤት ጋር የተፈረመ የስምምነት ሰነድ	√	
2	ስምምነት የተደረሰበት የፕሮጀክት ፖርጋላል፤	√	
3	በበጎ አድራጎት ድርጅትና ማህበራት ኤጀንሲ የተመዘገበ መሆኑን የሚያረጋግጥ የታደሰ የማህበራት ምዝገባ ሰርተፍኬት፤	√	√
4	የዕቃው ማሰጫኛ ሰነድ (bill of lading) በእንግሊዝኛ ወይም በአማርኛ የተዘጋጀ	√	√
5	ዕቃው የተገዛበት ደረሰኝ (invoice) በእንግሊዝኛ ወይም በአማርኛ የተዘጋጀ	√	√
7	የዕቃው ማሸጊያ ዝርዝር (packing list) በእንግሊዝኛ ወይም በአማርኛ የተዘጋጀ	√	√
8	የልማት ዕቃው በእርዳታ የተገኘ ከሆነ የስጦታ ምስክር ወረቀት፤ (donation certificate) በእንግሊዝኛ ወይም በአማርኛ የተዘጋጀ	√	√
9	የሚመለከተው የመንግስት አካል የጻፈው የትብብር ደብዳቤ፤	√	√

10	ድርጅቱ/ማህበሩ ከግብርና ሚኒስቴር ወይም ከሚመለከተው አካል ጋር የተፈራረመው የአጠቃላይ የአተገባበር ስምምነት ሰነድ (General Operational Agreement) ለመጀመሪያ የቀረጥና ታክስ ነጻ ጥያቄ ብቻ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።	√	√
11	ፕሮጀክቱ በፌደራል መንግስት ወይም በክልል መስተዳደር ወይም በከተማ አስተዳደር መ/ቤት የፀደቀ ስለመሆኑ ከመንግስት መ/ቤት ጋር የተደረሰ የስምምነት ሰነድ፤		√
12	ከቀረጥና ታክስ ነጻ የሚገባው ዕቃ ለበጎ አድራጎት አላማ ብቻ የሚውል መሆኑን የሚያረጋግጥ ከሚመለከተው የመንግስት አካል የተሰጠ ሰነድ፤		√
12	ከቀረጥና ታክስ ነጻ የሚገባው ዕቃ ለበጎ አድራጎት አላማ ብቻ የሚውል መሆኑን የሚያረጋግጥ ከሚመለከተው የመንግስት አካል የተሰጠ ሰነድ፤		√

በሰንጠረዡ በተራ ቀጥር 1(አንድ) የተመለከተው ድንጋጌ ቢኖርም ፕሮጀክቱ በፌደራል መንግስት ወይም በክልል መስተዳደር መ/ቤት የፀደቀ ስለመሆኑ ከመንግስት መ/ቤት ጋር የተፈረመ የስምምነት ሰነድ ሳይኖራቸው በተደረገ ጉብኝት ወይም በውጭ አገር ባሉ ሊጋሾች በግል ተነሳሽነት የሚደረጉ እርዳታዎች ሲያጋጥሙ የበጎ አድራጎት ድርጅቶች ዕቃውን በዋስትና በማውጣት ሰነዶቹን ሊያሟሉ ይችላሉ።

4. ከጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ነጻ እንዲገቡ የሚፈቀዱ ተሽከርካሪዎች

የበጎ አድራጎት ድርጅቶች እና ማህበራት ለአረጋውያን ጉዳተኞች፣ ለህፃናት ማሳደጊያ፣ ኤች አይ ቪ ኤድስ በደማቸው ላለ ወገኖችን ለመንከባከብ ሥራ፣ የጎዳና ተዳዳሪዎችን ለመንከባከብ እና ለመርዳት ተግባር፣ ለቴክኒክና ሙያ ማሰልጠኛ ማዕከል (vocational training center) ስለሚካሄዱት የዕርዳታ ተግባር አግባብ ካለው የፌደራል ወይም የክልል መንግስት መስሪያ ቤት ድጋፍ እስከአገኙ ድረስ ከዚህ ቀጥሎ በተመለከተው ሠንጠረዥ መሠረት ሚኒስጥሮችን ወይም አውቶብሶችን ከውጭ ሀገር ከጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ነጻ እንዲያስገቡ የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን ይፈቅዳል።

በአንድ ማዕከል የታቀፉ የተረጋጋዎች ብዛት	የተፈቀደው የተሽከርካሪ አይነትና ብዛት
ከ15-30	አንድ ሚኒስትር
ከ31-60	ሁለት ሚኒስትሮች
ከ61-90	አንድ አውቶቡስ
ከ91 በላይ	ሁለት አውቶቡሶች

የበጎ አድራጎት ድርጅቶች ወይም ማህበራት ለሚያካሂዷቸው ፕሮጀክቶች የሚያስፈልጉ የሞተር ብስክሌቶችን ከውጭ አገር ከጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ነፃ እንዲያስገቡ ይፈቀዳል። ድርጅቶቹ ወይም ማህበራቱ የዚህ መብት ተጠቃሚ የሚሆኑት አግባብ ካለው የፌደራል ወይም የክልል መንግስት መስሪያ ቤት ወይም የከተማ አስተዳደር የተሰጣቸውን የድጋፍ ደብዳቤ ሲያቀርቡ ነው።

ከቀረጥና ታክስ ነፃ ወደ ሀገር የገቡ ዕቃዎችን መለዋወጫ ከጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ነፃ እንዲገቡ እንደ አግባብነቱ በባለሥልጣኑ ሊፈቅድ ይችላል። በባለስልጣኑ የሚፈቀደው የመለዋወጫ እቃ ዋጋ ከዕቃዎቹ ዋጋ ከ15% (አስራ አምስት በመቶ) መብለጥ የለበትም። በባለስልጣኑ የተፈቀደው የመለዋወጫ ዕቃ ወደ ሀገር ውስጥ የሚገባው ዋናው ዕቃ ከገባበት ቀን ጀምሮ በአምስት ዓመት ጊዜ ውስጥ ነው። ነገር ግን ባለስልጣኑ ከላይ ለተገለፁ ተሽከርካሪዎች እና ሞተር ብስክሌቶች የሚያገለግሉ መለዋወጫዎችን ከቀረጥና ታክስ ነፃ ወደ ሀገር እንዲገቡ አይፈቅድም።

ለበጎ አድራጎት ስራ ጉዳይ ከቀረጥና ታክስ ነፃ ወደ ሀገር የገባ እቃን በንግድ ሥራ ለተሰማራ መስል ተቋም አገልግሎት እንዲውል ማድረግ የተከለከለ ሲሆን የቀረጥና ታክስ ነፃ መብቱን አለአግባብ ተጠቅሞ የተገኘ የበጎ አድራጎት ድርጅት ወይም ማህበር አግባብ ባለው ህግ መሠረት በወንጀል ይጠየቃል።

ዋቢ፣ መመሪያ ቁ.79/2005

ዲያስፖራው ሊሳተፍባቸው የሚችሉ የግንባታ ዘርፍ አማራጮች

በመንገድ ዘርፍ (Road sector)

- Highway Engineering
- Pavement Engineering
- Location Engineering
- Bridge Engineering
- Material Engineering
- Foundation Engineering

በውሃ ዘርፍ (Water sector)

- Irrigation Engineering
- Hydraulics Engineering
- Water Supply & Sewerage Engineering
- Hydrolic Engineering
- Construction Management
- Sanitary engineering

በህንጻ ግንባታ ዘርፍ (Building sector)

- ❖ Architecture
- ❖ Structural Engineering
- ❖ Sanitary Engineering
- ❖ Mechanical Engineering
- ❖ Quantity Surveying
- ❖ Surveying
- ❖ Electrical Engineering

